

Sygn. akt IX Gc 547/13

WYROK WIMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział IX Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Renata Wardzińska – Kołb

Protokolant : st. sekretarz sądowy Anna Tabaka

po rozpoznaniu w dniu 25 sierpnia 2014 roku w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa: J. C.

przeciwko pozwanym: A. D. (1), S. S., Towarzystwu (...) S.A. w (...) sp. z o.o. Oddział w Polsce w W.

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. kosztami sądowymi obciąża powoda w zakresie dotychczas przez niego poniesionym a w pozostałym zakresie obciąża nimi Skarb Państwa ;
3. zasądza od powoda na rzecz każdego z pozwanych po 7.217 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wraz z opłatą od pełnomocnictwa .

SSO Renata Wardzińska - Kołb

UZASADNIENIE

Powód J. C. wniósł do Sądu Okręgowego w Poznaniu pozew o zasądzenie solidarnie od pozwanych: A. D. (1), S. S., Towarzystwa (...) S.A. w W. oraz (...) sp. z o. o. w W. na swoją rzecz kwoty 1.295.125,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 3 października 2012 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód podał, że łączył go z pozwanymi A. D. (1) i S. S., wykonującymi zawód adwokatów, umowa zlecenia pomocy prawnej w sprawie sporu z A. K., H. G., L. W. i S. K. wynikłego ze stosunku najmu lokalu położonego w P., ul. (...). Spór dotyczył rozliczenie dokonanych przez powoda jako najemcy nakładów w najmowanym lokalu. Pozwani adwokaci zobowiązali się za wynagrodzeniem do udzielenia powodowi porad prawnych, mających prowadzić do podejmowania prawidłowych decyzji celem dochodzenia zapłaty wartości w/w nakładów oraz do występowania w imieniu powoda przed sądami. Powód przedstawił pozwanym okoliczności swojej sprawy, niczego nie ukrywając, w sposób wyczerpujący udzielając informacji w zakresie, który stanowił przedmiot zainteresowania pozwanych. Pozwani pozytywnie ocenili uprawnienie powoda do żądania kwoty 526.045,00 zł.. Strony nie zawarły umowy pisemne o świadczenie pomocy prawnej. Za wykonywanie zlecenia powód płacił pozwanym kwoty żądane przy okazji spotkań i czynności.

Powód wskazał, że w ramach porady prawnej pozwani adwokaci polecieli mu cofnięcie pozwu o zapłatę kwoty 2.100.000.000,00 zł. (przed denominacją) z tytułu nakładów poczynionych na w/w lokal, wytoczonego przez powoda

w 1998 r., samodzielnie. Powód za wyraźnym poleceniem pozwanych pozew cofnął. Pozwani nie zwrócili pozwanemu uwagi na ryzyko podniesienia przez dłużników pozwanego zarzutu przedawnienia. Informowali natomiast, że pozew od początku sporządzony przez profesjonalnych pełnomocników będzie lepiej widziany przez sąd orzekający. Pozwani sporządzili nowy pozew w sprawie o zapłatę i w imieniu powoda wnieśli go do Sądu Okręgowego, a następnie reprezentowali powoda w tej sprawie (sygn. akt I C 3557/00). Powództwo to zostało przez Sąd oddalone z powodu uwzględnienia zarzutu przedawnienia roszczenia podniesionego przez pozwanych A. K., H. G., L. W. i S. K.. Pozwani sporządzili dla powoda apelację od wyroku. Powód miał kłopoty finansowe i wniósł o zwolnienie go od obowiązku poniesienia wpisu. O ostatecznym negatywnym rozstrzygnięciu wniosku powoda i potrzebie uiszczenia opłaty sądowej od apelacji w kwocie 27.902,30 zł pozwani zawiadomili powoda na trzy dni przed upływem terminu. Powód nie był w stanie w tak krótkim czasie zapewnić sobie środków na opłacenie apelacji od osoby trzeciej. Pozwani nie pouczyli powoda o możliwości wnoszenia o przywrócenie terminu - gdyby środki te ostatecznie z pożyczki uzyskał - nawet po upływie terminu. Za wskazówkami pozwanych powód poszukując sposobu na wskrzeszenie możliwości prowadzenia postępowania o nakłady zawiadomił Prokuraturę o możliwości popełnienia przestępstwa przy wydawaniu wyroku w postępowaniu I C 3557/00, ale postępowanie karne nie doprowadziło do ujawnienia żadnych przestępczych wątków.

Powód wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności orzeczenia – wyroku w sprawie I C 3557/00 z prawem. Skarga ta została odrzucona jako spóźniona. Oddalony został także pozew powoda o odszkodowanie za wydanie niezgodnego z prawem orzeczenia z uwagi na brak możliwości merytorycznego rozpoznania sprawy z powodu niedopełnienia obowiązku wyczerpania drogi zaskarżenia w postępowaniu I C 3557/00 przez opłacenie apelacji, a ewentualnie przez wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności wyroku kończącego postępowanie z prawem w terminie.

W ocenie powoda wina pozwanych adwokatów polegała na szeregu uchybień łącznie prowadzących do unicestwienia szansy na dochodzenie zwrotu nakładów od wynajmujących lub odszkodowania od Skarbu Państwa. Pozwani z nienależytą starannością zawodową zaniechali określenia ryzyka podniesienia w sprawie I C 3557/00 zarzutu przedawnienia roszczenia i jego uwzględnienia przy podejmowaniu decyzji o cofnięciu pozwu w postępowaniu I C 193/01. Nadto pozwani zawinili brakiem informacji o wynikach procedur zwolnienia od kosztów w sprawie I C 3557/00 i spowodowali niemożność jej opłacenia, a przez brak informacji o przysługiwaniu powodowi prawa do wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem i doprowadzenie do zakończenia postępowania I C 3557/00 na etapie pierwszoinstancyjnym pozbawili powoda prawa do ubiegania się o odszkodowanie od Skarbu Państwa.

Zdaniem powoda związek przyczynowy pomiędzy winą pozwanych a szkodą powoda jest oczywisty i adekwatny. Gdyby pozwani nie zalecili powodowi wycofania pozwu w sprawie I C 193/01 zarzut przedawnienia nie miałby szans powodzenia, o ile w ogóle byłby podniesiony, a powództwo powoda powinno być i byłoby w normalnym biegu zdarzeń uwzględnione. Zobowiązanie pozwanych A. K., H. G., L. W. i S. K. w sprawie byłoby splecone lub ewentualnie wyegzekwowane, albowiem ww. byli w pełni wypłacalni jako właściciele dużej i drogiej nieruchomości w centrum miasta.

Wysokość szkody została przez powoda wyliczona jako wartość utraconych nakładów według opinii biegłego sądowego sporządzonej w sprawie I C 3557/00 – w wysokości 319.210,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21. 11. 2000 r. do dnia 31. 12. 2006 r. w wysokości 322.395,50 zł oraz z korzyściami, jakie powód mógłby osiągnąć z przekazania tej kwoty na początku 2007 r. na lokatę bankową (korzyści przeciętnie w wysokości 11 % rocznie za 6 lat i 90 dni kapitalizowane), co łącznie wynosi kwotę 1.240.125,00 zł. Do szkody powód doliczył koszty procesu I C 3557/00 w postaci wynagrodzenia pozwanych adwokatów - 23.400,00 zł oraz opłaty sądowej - 31.600,00 zł.

Solidarnie z pozwanymi adwokatami powód pozwał (...) S.A. jako następcę prawnego ubezpieczyciela zawodowej odpowiedzialności cywilnej pozwanych adwokatów - (...) S.A. oraz (...) Sp. z o.o. jako ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej zawodowej - wg informacji uzyskanej z Okręgowej rady Adwokackiej w P. w okresie, kiedy działali pozwani adwokaci w sposób prowadzący do powstania szkody.

W **odpowiedzi na pozew** z dnia 8 października 2013 roku pozwany **A. D. (1)** wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany A. D. (1) podniósł w pierwszej kolejności zarzut przedawnienia roszczenia powoda, wskazując, że roszczenie powoda opiera się na zarzucie określonego działania pozwanych, które zdaniem powoda zostało podjęte w roku 2000, a zatem doszło do upływu wszelkich terminów określonych w art. 118 k.c.

W dalszej części odpowiedzi na pozew pozwany A. D. (1) przyznał, iż bezsporną okolicznością pomiędzy stronami jest fakt, że pozwani ad. 1 i ad. 2 reprezentowali powoda w procesie toczącym się przed Sądem Okręgowym w Poznaniu w sprawie o sygn. akt I C 3557/00 przeciwko A. K. i innym o zapłatę (zwrot nakładów). Nie jest natomiast prawdą jakoby w nieokreślonym czasie przed wytoczeniem powództwa pozwani „zobowiązali się za wynagrodzeniem do udzielenia powodowi porad prawnych, mających prowadzić do podejmowania prawidłowych decyzji celem dochodzenia zapłaty wartości nakładów w lokalu”. W rzeczywistości powód bez jakiegokolwiek udziału pozwanych ad. 1 i ad. 2, na skutek zamieszczonego przez niego ogłoszenia prasowego pozyskał „inwestora” w osobie Pana J. K. (1), który gotów był sfinansować proces powoda o zwrot nakładów przeciwko A. K. i innym. Pan J. K. (1) przed zawarciem znajomości z powodem korzystał z usług (...), natomiast powód incydentalnie korzystał z porad prawnych (w innym zakresie niż istotny dla niniejszego postępowania) pozwanego ad. 2, stąd też na dalszym etapie sprawy brało udział dwóch pełnomocników po stronie powodowej, którzy w niniejszej sprawie ostatecznie uzyskali status pozwanych. „Inwestor” nie darząc powoda znacznie ograniczonym zaufaniem środki na prowadzenie procesu zdeponował u swojego pełnomocnika - pozwanego ad. 1, który w postępowaniu z powództwa J. C. miał „stać na straży” interesów inwestora Pana J. K. (1). Kwota 31.600,00 zł stanowiła opłatę od pozwu uiszczoną następnie przez pozwanych na etapie wnoszenia pozwu, kwota 8.800,00 zł określona jako ryczałt na wydatki została uiszczona przez pozwanych na rzecz biegłego K. z tytułu kosztów sporządzonej przez niego opinii, która stanowiła podstawę do wyliczenia wartości przedmiotu sporu. Z tych pieniędzy pokryte zostało również wynagrodzenie kolejnego biegłego, który występował w niniejszej sprawie dr B. H., wynagrodzenie biegłych za stawianictwo na rozprawach, opłaty skarbowe za odpisy, etc. Pozostała część kwoty, około 2.000,00 zł została zwrócona po zakończeniu postępowania Panu J. K. (1). Nadto pozwani otrzymali kwotę 7.300,00 zł każdy z nich tytułem wynagrodzenia za prowadzenie procesu. Wbrew stanowisku zawartemu w pozwie powód nie uiszczał żadnych innych należności na rzecz pozwanych, bo nie posiadał żadnych środków.

W tamtym czasie ani pozwanym, ani J. K. (1) nie było wiadomo nic na temat powództwa wytoczonego samodzielnie przez powoda, które zostało wniesione do Sądu Okręgowego w Poznaniu i toczyło się pod sygn. akt I C 193/01/pc. Pozwani nigdy nie zalecali powodowi cofnięcia przedmiotowego powództwa, albowiem nie wiedzieli o jego wniesieniu. Gdyby pozwani posiadali wiedzę, że takie powództwo zostało wniesione, nie zdecydowaliby się jako profesjonalni pełnomocnicy na wniesienie kolejnego pozwu, narażając się na jego odrzucenie na podstawie art. 199 § 1 pkt. 2 k.p.c.

Pozwani ad. 1 i ad. 2 reprezentowali powoda w toku procesu przed Sądem Okręgowym w Poznaniu prowadzonym pod sygn. akt I C 3557/00 z należytą starannością i z zachowaniem właściwych standardów wiedzy. Wbrew twierdzeniom powoda jakoby nie został poinformowany o ryzyku podniesienia przez stronę przeciwną zarzutu przedawnienia pozwani ad. 1 i ad. 2 o takiej możliwości powoda informowali, a co więcej byli na nią w pełni przygotowani od strony argumentacji prawnej. Mimo doręczenia odpowiedzi na pozew na terminie rozprawy w dniu 07.02.2001 r., w której to odpowiedzi zawarty był ten zarzut, już na tym samym terminie, w chwili podniesienia przedawnienia pozwani ad. 1 ad. 2 szczegółowo ustosunkowali się do zarzutu, wskazując argumentację prawną, jak również stosowne orzecznictwo Sądu Najwyższego. Okoliczności te bynajmniej nie potwierdzają stawianej przez powoda tezy, jak również nie stanowią podstawy stawianemu pozwanym ad. 1 i ad. 2 zarzutu braku profesjonalizmu. Marginalnie należy stwierdzić, że podniesiony przez stronę przeciwną zarzut przedawnienia na ówczesnym etapie postępowania nie został przez Sąd uwzględniony, a proces i szeroko zakrojone postępowanie dowodowe trwało jeszcze przez ponad 4 lata - do wydania wyroku w dniu 29 kwietnia 2005r. W dalszym toku procesu, aż do wydania wyroku pozwani ad. 1 i ad. 2 wykonywali swoje obowiązki wynikające z umowy zlecenia z należytą starannością i przy wykorzystaniu najlepszej wiedzy.

Po wydaniu wyroku przez Sąd Okręgowy w Poznaniu pozwani ad. 1 i ad. 2 sporządzili apelację wraz z wnioskiem o zwolnienie powoda od kosztów sądowych w zakresie wpisu od apelacji. Apelacja została złożona w dniu 25 maja 2005 r. i dołączone było do niej oświadczenie J. C. dotyczące jego sytuacji finansowej i rodzinnej. Podkreślić zatem należy, że już w dacie złożenia apelacji powód musiał zdawać sobie sprawę z tego, że w wypadku niezwolnienia go od opłaty związanej z wniesieniem apelacji będzie musiał ponieść jej koszty. Dnia 13 czerwca 2005 r. pełnomocnicy powoda uzupełniając wniosek o zwolnienie go od kosztów sądowych przedłożyli uzupełniające oświadczenie powoda dotyczące wniosku o zwolnienie go od kosztów sądowych. Dnia 22 czerwca 2005 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił wniosek o zwolnienie od wpisu od apelacji, na które to postanowienie w dniu 7 lipca 2005 r. pozwani złożyli zażalenie. Dnia 22 lipca 2005 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu oddalił zażalenie. W dniu 5 sierpnia 2005 r. pozwani złożyli kolejny wniosek o zwolnienie powoda od kosztów sądowych w zakresie wpisu od apelacji w związku z zaistnieniem szeregu nowych okoliczności faktycznych, do którego dołączone były pisma doręczone pozwanym przez J. C.. Postanowieniem z dnia 7 września 2005 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił wniosek i odrzucił apelację. Dnia 20 września 2005 r. pozwani złożyli zażalenie na powyższe postanowienie. Postanowieniem z dnia 15 listopada 2005 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu odrzucił zażalenie. Postanowienie to zostało zaskarżone przez pozwanych w niniejszej sprawie do Sądu Najwyższego w Warszawie. Sąd Apelacyjny w Poznaniu postanowieniem z dnia 31 stycznia 2006 r. uznał zażalenie za oczywiście uzasadnione i uchylił swoje postanowienie z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie o sygn. akt I ACz 1725/05. Wskazać zatem należy, że postępowanie dotyczące zwolnienia powoda od wpisu od apelacji trwało od 25 maja 2005 r. do 31 stycznia 2006 r., a więc ponad 8 miesięcy. W tym czasie powód przedkładał pozwanym ad. 1 i ad. 2, a pozwani dalej Sądom w tej sprawie szereg dokumentów, które mogły mieć wpływ na zwolnienie powoda od wpisu od apelacji. Powód był na bieżąco informowany o toczącym się postępowaniu i co najmniej od dnia 22 czerwca 2005 r., tj. od dnia wydania pierwszego postanowienia oddalającego wniosek o zwolnienie od wpisu sądowego, musiał liczyć się, że w wypadku niezwolnienia go od kosztów poniesienia wpisu będzie musiał ten wpis uiścić. Nieprawdą jest, że pozwani ad. 1 i ad. 2 powiadomili powoda o konieczności uiszczenia wpisu od apelacji na trzy dni przed upływem terminu do jego uiszczenia.

Pozwani ad. 1 i ad. 2 kategorycznie zaprzeczają, aby inspirowali zawiadomienie Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa przy wydawaniu wyroku I C 3557/00.

Pozwany ad. 1 zaprzecza, aby dochodziło do spotkania lub spotkań, na których omawiana byłaby kwestia odszkodowania od Skarbu Państwa, bądź też skargi o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem. Pozwany ad. 2 przyznaje, że powód zasięgał u niego ustnej opinii na temat odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną mu wyrokiem zapadłym przed Sądem Okręgowym w Poznaniu w sprawie I C 3557/00. Jednakże pozwany ad. 2 zaprzecza ażeby kierował powoda na drogę procesu przeciwko Skarbowi Państwa. Wręcz przeciwnie, pozwany ad. 2 wyraźnie wskazywał powodowi na brak przesłanek odpowiedzialności Skarbu Państwa (w tym także z uwagi na niewykorzystanie drogi instancyjnej kontroli orzeczeń). W tym kontekście można by rzeczywiście stwierdzić, iż pozwany ad. 2 nie chciał prowadzić w imieniu powoda procesu przeciwko Skarbowi Państwa, albowiem z uwagi na dokonaną ocenę prawną szans powodzenia takiego procesu i podstaw odpowiedzialności Skarbu Państwa, nie przyjął zlecenia prowadzenia takiej sprawy.

Reasumując pozwani ad. 1 i ad. 2 wskazują, że sprawę o sygn. akt I C 3557/00 prowadzili z należytą starannością, informując powoda na bieżąco o postępowaniu, nigdy nie doradzali powodowi cofnięcia pozwu w postępowaniu o sygn. akt I C 193/01, bowiem o takim postępowaniu nawet nie wiedzieli. Powód nigdy nie zlecił prowadzenia postępowania przeciwko Skarbowi Państwa, jak też do wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem. Nadto jako nieuprawnione ocenili pozwani twierdzenia powoda, że sprawa I C 3557/00 lub I C 193/01/pc zakończyłaby się uwzględnieniem powództwa i że Sąd uwzględniając je zasądziłby całą dochodzoną w pozwie kwotę. Takiej pewności powód mieć nie może.

Pozwani zakwestionowali w całości wyliczenia szkody dokonane przez powoda, wskazując na jego całkowitą dowolność oraz brak poparcia formułowanych twierdzeń jakimikolwiek dowodami.

W **odpowiedzi na pozew** z dnia 8 października 2013 r. pozwany **S. S.** wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska przedstawił argumentację i zarzuty tożsame ze stanowiskiem pozwanego A. D. (1) (k.).

W **odpowiedzi na pozew** z dnia 7 października 2013 r. pozwana ad 3 - **Towarzystwo (...) S.A.** wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana ad 3 podniosła, że ona i jej poprzednicy prawni udzielali ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej adwokatów za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku - Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2000 roku, nr 123, późn. 1058) w okresie od 1 stycznia 2003 roku do 31 grudnia 2011 roku. Jak wynika z treści pozwu zarzucane pozwanym ad. 1 i ad. 2 działania polegające na rzekomym udzieleniu porady prawnej odnośnie konieczności cofnięcia powództwa w sprawie o sygn. akt I C 193/01 miało miejsce w 2001 roku, a (...) S.A. nie udzielała w tamtym czasie ochrony ubezpieczeniowej pozwanym ad. 1 i ad. 2 z tytułu odpowiedzialności cywilnej związanej z wykonywaniem zawodu adwokata. W związku z powyższym uznać należy, iż w przedmiotowej sprawie brak jest legitymacji procesowej biernej po stronie pozwanej ad. 3.

Z ostrożności procesowej pozwana ad. 3 wskazuje, iż z pisma pozwanych ad. 1 i ad. 2 z dnia 9 listopada 2012 roku skierowanego do Okręgowej Rady Adwokackiej w Poznaniu wynika jednoznacznie, że: „(...) nie posiadamy wiedzy na temat złożenia przez Pana J. C. jakiegoś wcześniejszego powództwa o nakłady i nie przypominamy sobie, abyśmy kiedykolwiek nakłaniali go do cofnięcia takiego powództwa.” W związku z tym, iż decyzja o cofnięciu powództwa w sprawie o sygn. akt I C 193/01, toczącej się przed Sądem Okręgowym w Poznaniu I Wydział Cywilny podjęta została samodzielnie przez powoda nie jest możliwym przypisanie odpowiedzialności za skutki tejże decyzji pozwanym ad. 1 i ad. 2, a tym samym akcesoryjnej odpowiedzialności ich ubezpieczycielowi.

W dalszej kolejności pozwana ad. 3 wskazuje, iż w jej ocenie nie jest zasadnym również zarzut dotyczący nieskutecznego wniesienia apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu w sprawie I C 3557/00. Z treści pozwu wniesionego w przedmiotowej sprawie wynika, iż pozwani ad. 1 i ad. 2 poinformowali powoda o konieczności wniesienia opłaty od apelacji na 3 dni przed upływem terminu do jej uiszczenia. Wskazać należy, iż termin do uiszczenia opłaty wynosił 7 dni od dnia otrzymania wezwania Sądu. Nie jest zatem uzasadnione twierdzenie, iż pozwani ad. 1 i ad. 2 poinformowali powoda zbyt późno o konieczności uiszczenia tejże opłaty. Ponadto w pozwie wniesionym w niniejszym postępowaniu powód sam przyznaje, iż opłata nie została przez niego uiszczona ze względu na brak posiadania środków pieniężnych. W związku z powyższym pozwany ad. 3 podnosi, iż odpowiedzialność za brak skutecznego wniesienia apelacji od wyroku w sprawie I C 3557/00 obciąża powoda, bowiem to na nim spoczywał obowiązek uiszczenia opłaty od apelacji.

Odnosząc się do zarzutu braku wniesienia przez pozwanych ad. 1 i ad. 2 skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia a mianowicie wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 29 kwietnia 2005 roku, sygn. akt I C 3557/00, pozwany ad. 3 wskazuje, iż pozwani ad. 1 i ad. 2 nie otrzymali oni zlecenia wniesienia takowego nadzwyczajnego środka zaskarżenia od Pana J. C.. Ponadto z dokumentacji załączonej do pozwu wniesionego w przedmiotowej sprawie nie wynika jakoby pozwanym ad. 1 i ad. 2 zostało udzielone zlecenie wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Natomiast zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zatem to na powodzie spoczywa ciężar wykazania udzielenia takowego zlecenia pozwanym ad. 1 i ad. 2.

Dalej pozwana ad. 3 z ostrożności procesowej wskazuje, iż dla przyjęcia, iż w majątku powoda doszło do powstania szkody w wykazywanej wysokości należałoby założyć, iż w przypadku skutecznego wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu Wydział I Cywilny z dnia 29 kwietnia 2005 roku, sygn. akt I C 3557/00, sprawa zakończyłaby się rozstrzygnięciem dla powoda korzystnym, tj. stwierdzeniem niezgodności z prawem wydanego orzeczenia oraz iż w przypadku wniesienia pozwu o zapłatę odszkodowania przeciwko Skarbowi Państwa roszczenie to zostałoby w całości uwzględnione. W ocenie pozwanego ad. 3 w sprawie toczącej się przed

Sądem Okręgowym w Poznaniu Wydział I Cywilny pod sygn. akt I C 3557/00 nie doszło do naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego czy też konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela. Powód w pozwie wniesionym w niniejszym postępowaniu nie wskazał, do jakich naruszeń podstawowych zasad porządku prawnego czy też konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela miałyby dojść w trakcie postępowania I C 3557/00, a zgodnie z brzmieniem art. 6 k.c. oraz art. 232 k.p.c. to na powodzie spoczywał w tym zakresie ciężar dowodowy. Nadto powód nie wywiódł w tej sprawie skutecznie apelacji od wyroku, odstępując od uiszczenia opłaty od apelacji. W związku z powyższym w ocenie pozwanego ad. 3 już z samego tego powodu brak jest możliwości stwierdzenia wysokiego prawdopodobieństwa uwzględnienia skargi w przypadku jej wniesienia.

Odnosnie żądania zwrotu wynagrodzenia uiszczonego przez powoda na rzecz pozwanych ad. 1 i ad. 2 pozwana ad. 3 podnosi, iż wynagrodzenie adwokata nie będzie częścią powstałej szkody. Przepisy prawa wyraźnie rozróżniają szkodę od świadczenia strony umowy, na co wyraźnie wskazuje brzmienie art. 494 k.c. stanowiącego, iż strona która odstępuje od umowy wzajemnej, obowiązana jest zwrócić drugiej stronie wszystko, co otrzymała od niej na mocy umowy; może żądać nie tylko zwrotu tego, co świadczyła, lecz również naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania. Roszczenie zwrotne (o uiszczone wcześniej wynagrodzenie adwokata) jest zatem innym roszczeniem od roszczenia o naprawienie szkody.

Pozwana ad. 3 podniosła także zarzut niewykazania przez powoda wysokości szkody.

W **odpowiedzi na pozew** z dnia 9 października 2013 r. pozwana ad. 4 – (...) sp. z o. o. **w W.** wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana ad. 4 podniosła, że pozwani adwokat A. D. (2) oraz adwokat S. S. objęci byli obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności adwokatów na mocy umowy generalnej oraz ceduły do polisy nr (...), które pozwany ad. 4, jako ubezpieczyciel zawarł z Naczelną Radą Adwokacką w okresie od 1 stycznia 1997 r. do 31 grudnia 2002 r.,.

Pozwana ad. 4 podniosła zarzut przedawnienia roszczenia powoda. Z uwagi na fakt, iż powód nie wykazał jednoznacznie i w sposób niebudzący wątpliwości, konkretnej lub nawet przybliżonej daty powstania szkody, pozwana argumentuje podniesienie zarzutu przedawnienia w kilku wariantach.

W pierwszej kolejności pozwany ad. 4 wskazuje, iż zgodnie z § 1 art. 819 k.c. roszczenia z tytułu umowy ubezpieczenia przedawniają się z upływem 3 lat. Wskazana wyżej umowa ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej adwokatów, której ochrona obejmowała pozwanych ad. 1 i ad. 2 wygasła 31 grudnia 2002 r. Po tej dacie poprzednicy prawni pozwanego ad. 4 nie świadczyli usług ubezpieczenia obowiązkowego od odpowiedzialności cywilnej względem adwokatów pozwanych ad. 1 i ad. 2, zatem przyjąć należy, iż przedawnienie liczone w oparciu o ogólne roszczenia z § 1 niniejszego przepisu upłynęło z dniem 31 grudnia 2005 r. Z ostrożności procesowej pozwany ad. 4 wskazuje również, iż roszczenie uległo przedawnieniu w oparciu o § 3 art. 819 k.c., który to przepis ten stanowi, iż roszczenie poszkodowanego w stosunku do ubezpieczyciela o odszkodowanie lub zadośćuczynienie przedawnia się z upływem terminu przewidzianego dla tego roszczenia w przepisach o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym lub wynikłą z niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązania.

Ponieważ powoda oraz pozwanych ad. 1 i ad. 2 łączyła umowa zlecenia przepis art. 819 § 3 k.c. należy zestawić z art. 471 k.c. art. 734 k.c. oraz o art. 118 k.c. tj. ogólny termin przedawnienia dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Takie rozumowanie podyktowane jest faktem, iż roszczenia powoda skierowane są przeciwko de facto dwóm przedsiębiorcom (pозwanym ad. 1 oraz ad. 2), przy czym świadczona przez nich usługa zlecenia również związana była z działalnością powoda jako przedsiębiorcy. Zatem przyjmując, iż termin przedawnienia wynosi trzy lata uznać należy, iż w stosunku do pozwanego ad. 4 upłynął on z dniem 31 grudnia 2005 r., co wprost i w sposób niepodważalny stanowi, iż roszczenie skierowane przez powoda w stosunku do pozwanego ad. 4 jest przedawnione.

Pozwana ad. 4 wskazuje, iż w oparciu o art. 819 § 3 k.c. w zw. z art. 118 k.c. statuującym o ogólnym terminie biegu przedawnienia wynoszącym lat 10 roszczenie powoda w stosunku do pozwanej ad. 4 uległo przedawnieniu. Jak zostało wskazane wyżej umowa ubezpieczenia obowiązkowego od odpowiedzialności cywilnej, którą objęci byli pozwani wygasła z dniem 31 grudnia 2002 r. Zgodnie z ogólnym terminem przedawnienia wskazanym w art. 118 k.c. roszczenie powoda przeciwko pozwanemu ad. 4 przedawniło się najdalej w dniu 31 grudnia 2012 r. Z tego powodu powództwo w stosunku do pozwanego ad. 4 winno być oddalone już na obecnym etapie postępowania.

Pozwana ad 4 podniosła także zarzuty merytoryczne co do argumentacji powoda. W szczególności powód poza lakonicznym stwierdzeniem, iż to pozwani ad. 1 oraz ad. 2 rzekomo nakłonili go do cofnięcia powództwa z dnia 27 lutego 1998 r., powód nie przedstawił żadnych okoliczności faktycznych mogących te twierdzenia choćby uprawdopodobnić. Cofnięcie powództwa prowadzonego pod sygn. akt I C 193/01/PC nastąpiło w trzy miesiące po wytoczeniu przez pozwanych ad. 1 oraz ad. 2 w imieniu powoda powództwa prowadzonego pod sygn. I C 3557/00. Według pozwanej wątpliwym jest aby dwóch profesjonalnych pełnomocników poradziło powodowi cofnięcie powództwa, które de facto już od niespełna trzech lat było rozpoznawane przez sąd. Wobec braku udowodnienia lub nawet uprawdopodobnienia zaistnienia okoliczności, na które powołuje się powód, pozwana ad. 4. wnosi o oddalenie powództwa w stosunku do niej już na obecnym etapie postępowania.

Pozwana ad 4 zakwestionowała także słuszność twierdzeń powoda, jakoby o obowiązku zapłaty opłaty od apelacji dowiedział się od pozwanych ad. 1 oraz ad. 2 na trzy dni przed upływem terminu określonego przez sąd. Apelacja od wyroku wydanego w dniu 29 kwietnia 2005 r. w sprawie prowadzonej przez pozwanych ad. 1 oraz ad. 2 została wniesiona w dniu 25 maja 2005 r. Do apelacji został załączony wniosek o zwolnienie powoda z obowiązku ponoszenia kosztów. Przed złożeniem apelacji odbyła się rozmowa powodów z pozwanymi ad. 1 oraz ad. 2 w zakresie decyzji o wniesieniu apelacji, bowiem ostatecznie to zawsze mocodawca podejmuje decyzję o inicjowaniu postępowania przed sądem drugiej instancji. O poruszaniu przez pozwanych ad. 1 i ad. 2 oraz powoda kwestii finansowych w momencie składania apelacji świadczy fakt, iż został złożony wniosek o zwolnienie z kosztów wypełniony osobiście przez powoda. Załączone do pozwu dokumenty dowodzą, iż pozwani dołożyli wszelkiej staranności, aby zmienić decyzję o oddaleniu wniosku o zwolnienie powoda z kosztów ponoszenia apelacji. W tym celu pozwani ad. 1 oraz ad. 2 złożyli zażalenia (z dnia 7 lipca 2005 r. oraz 28 listopada 2005 r.), czym wyczerpali pełną przewidzianą prawem procedurę. Nie można obciążać profesjonalnych pełnomocników działających na rzecz swoich mocodawców okolicznościami, na które obiektywnie nie mają wpływu. Powód decydując się na złożenie apelacji nawet z wnioskiem o zwolnienie z kosztów postępowania powinien liczyć się z faktem, iż sąd wniosku takiego może nie uwzględnić. Brak zwolnienia powoda z kosztów sądowych skutkowało obowiązkiem wniesienia opłaty przez samego powoda a nie jego pełnomocnika. Taki stan trwał de facto od chwili złożenia apelacji do wydania prawomocnego postanowienia w przedmiocie oddalenia wniosku o zwolnienie z kosztów. Tym samym powód wbrew swoim twierdzeniom miał czas na zapewnienie środków na opłatę wpisu sądowego od apelacji. Ponadto załączone do pozwu wyroki sądów wraz z uzasadnieniami wskazują, iż powód prowadził kilka (kilkanaście) sporów sądowych, toteż musiał mieć on wiedzę co do obowiązku ponoszenia kosztów związanych z prowadzeniem procesu.

Pozwana ad 4 zwróciła także uwagę, że umowa zlecenia łącząca powoda oraz pozwanych ad. 1 oraz ad. 2 w zakresie reprezentacji w postępowaniu sądowym zakończyła się w drugiej instancji. Powód nie załączył kopii pełnomocnictwa, która mogłaby być podstawą wniosku, iż pozwani ad. 1 oraz ad. 2 byli zobligowani do wniesienia nadzwyczajnych środków zaskarżenia, o których wywodzi powód. Do takich bowiem czynności pełnomocnik winien mieć szczególne pełnomocnictwo i de facto zawrzeć nową umowę zlecenia. Pozwani ad. 1 i 2 nie potwierdzili faktu posiadania odrębnego umocowania w sprawie.

Powoda i pozwanych ad. 1 i ad. 2 łączyła umowa zlecenia, a nie dzieła. Umowa zlecenia jest umową tzw. starannego działania, co oznacza, iż zleceniobiorca nie odpowiada za efekt przedsięwziętego działania. Analizując okoliczności wskazane przez powoda należy stwierdzić, iż pozwani ad. 1 oraz ad. 2 jako pełnomocnicy procesowi nie dopuścili się uchybień, które mogły mieć wpływ na wynik toczącego się postępowania. Pozwani ad. 1 oraz ad. 2 aktywnie uczestniczyli w niniejszym postępowaniu, stawiając się na wyznaczonych posiedzeniu, wnosili pisma procesowe w

imieniu powoda, prezentowali jego stanowisko przed sądem. Nie można zatem mówić o braku należytej staranności ze strony pozwanych ad. 1 oraz ad. 2 w tym zakresie.

Pozwana ad. 4 w całości zakwestionowała wysokość poniesionej przez powoda szkody oraz wskazała, iż powód w żadnej mierze nie udowodnił poprawności jej wyliczenia, które ocenił jako nieprawidłowe i nie mające odzwierciedlenia w stanie faktycznym.

W **piśmie procesowym** z dnia 10 grudnia 2013 r. **powód** podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie precyzując jednocześnie, iż podstawę prawną dochodzonego roszczenia w stosunku do pozwanych ad. 1 i ad. 2 jest przepis art. 471 k.c. w zw. z art. 472 k.c., wskazując, że całokształt działań i zaniechań pozwanych adwokatów ad. 1 i 2 wynikał z zawartej między nimi, a powodem umowy o świadczenie pomocy prawnej- w zakresie dochodzenia zapłaty wartości nakładów na lokal położony w P., ul. (...). Jednocześnie powód wskazał, że w stosunku do pozwanych ad. 3 i ad. 4 podstawę dochodzenia roszczenia jest przepis art. 805 k.c. W odniesieniu do zarzutu przedawnienia powód stwierdził, że jest on bezzasadny, bowiem stan nieprawidłowego wykonywania przez pozwanych zobowiązań z umowy o świadczenie pomocy prawnej trwał aż do 2011 r., a zatem termin przedawnienia roszczenia powoda jeszcze ni upłynął.

W dalszym postępowaniu strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód J. C. prowadził działalność gospodarczą związaną ze sprzedażą towarów w sklepie do 1995 r. następnie rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie pośrednictwa finansowego w 2000 r. Prowadził ją do końca 2011 r.

Dowód: zeznania powoda (k. 683-688), oświadczenie powoda (k. 258-259).

W dniu 27 lutego 1998 r. powód J. C., działając bez pełnomocnika, wniósł do Sądu Okręgowego w (...) Wydziału I Cywilnego pozew, domagając się w nim zasądzenia od pozwanych: J. K. (2), H. G. i L. W. kwoty 2.100.000.000 zł (starych złotych) wraz z odsetkami od dnia 17 marca 1993 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania. Kwota dochodzona pozewem obejmowała: koszty remontu wynajmowanego przez powoda od pozwanych lokalu handlowego położonego w P., przy ul. (...), utracone korzyści, wartość przywłaszczonego przez pozwanych wyposażenia sklepu oraz towarów.

Zarządzeniem z dnia 7 lutego 2001 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie I C 193/01 zwrócił J. C. pozew, albowiem nie uiszczył on w wyznaczonym terminie opłaty sądowej. Powód nie zaskarżył powyższego zarządzenia. W piśmie z dnia 9 lutego 2001 r. J. C. złożył oświadczenie o cofnięciu pozwu w sprawie I C 193/01.

Dowód: pozew (k. 1-6 akt I C 193/01), zarządzenie z dnia 07.02.2001 r. (k. 288 akt I C 193/01), pismo z dnia 09.02.2001 r. (k. 291 akt I C 193/01).

Pozwani adwokaci A. D. (1) i S. S. reprezentowali powoda w sprawie I C 3557/00 toczącej się przed Sądem Okręgowym w (...) jako przed sądem pierwszej instancji, aż do momentu jej prawomocnego zakończenia wskutek oddalenia przez Sąd Apelacyjny w (...) w dniu 31 stycznia 2006 r. zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w (...) z dnia 7 września 2005 r. w przedmiocie oddalenia wniosku powoda o zwolnienie od kosztów sądowych oraz odrzucenia apelacji.

Pozwani działali w sprawie I C 3557/00 w oparciu o pełnomocnictwa procesowe udzielone każdemu z adwokatów przez J. C. w P. w dniu 3 listopada 2000 r., które upoważniały każdego z pozwanych adwokatów do reprezentowania powoda w sprawie o zapłatę przeciwko S. K., A. K., H. G. i L. W..

Środki na finansowanie tego procesu powód uzyskał od J. K. (1). Była to kwota 80.000 zł, z której 50.000 zł zostało przekazane przez J. K. (1) bezpośrednio A. D. (1). Pozwani opłacili z tej kwoty: opłatę sądową od pozwu,

swoje wynagrodzenie, wynagrodzenie biegłego, który wyliczył wartość nakładów przed wszczęciem sprawy oraz wynagrodzenie biegłego sądowego powołanego w toku postępowania. Kwotą 30.000 zł powód J. C. dysponował samodzielnie, nie przeznaczył jej na opłatę kosztów postępowania w sprawie I C 3557/00, a w szczególności na uiszczenie opłaty od apelacji.

Dowód: pełnomocnictwo udzielone adw. S. S. (k. 5 akt I C 3557/00), pełnomocnictwo udzielone adw. A. D. (1) (k. 6 akt I C 3557/00), zeznania powoda (k. 683 - 688), zeznania pozwanego A. D. (1) (k. 688 - 692), zeznania pozwanego S. S. (k. 692-695).

Pozwani ad 1 i ad 2 w okresie od 1 stycznia 1997 r. do 31 grudnia 2002 r. objęci byli obowiązkowym ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej adwokata w (...) sp. z o. o. z siedzibą w W., a w okresie od 1 stycznia 2003 roku do 31 grudnia 2011 roku w Towarzystwie (...) S.A. w W. (oraz u jego poprzedników prawnych).

Dowód: umowa generalna nr (...) z 21.12.2005r. (k. 384 – 392), odpis (...) S.A. (k. 376 – 383), umowa generalna nr (...) z 16.12.2008 r. (k. 393-399), odpis (...) S.A. (k. 367 – 375), ceduła do polisy nr (...) wraz z aneksem (k. 400 - 402), ogólne warunki ubezpieczenia OC adwokatów w (...) S.A. (k. 403 – 406), odpis KRS pozwanego ad. 3 (k. 360-366), odpis KRS pozwanego ad. 4 (k. 435 – 435), ogólne warunki ubezpieczenia OC adwokatów w (...) sp. z o.o. (k.492 - 497), polisa generalna nr (...) (k. 498 – 504), polisy ubezpieczeniowe za lata 1998-2002 wraz z cedułami (k. 505 - 513, 522 – 524), umowa generalna z dnia 22.12.200 r. (k. 514 – 521).

Powód J. C. zawarł w dniu 26 września 1992 r. z J. K. (2), H. G. i L. W. umowę najmu lokalu handlowego położonego w P., przy ul. (...), składających się z pomieszczeń znajdujących się w suterenie na parterze i I piętrze o łącznej powierzchni 503 m2. Umowa została zawarta na okres 5 lat, a strony ustaliły, że w wynajętym lokalu konieczne są przeróbki, przebudowa i prace adaptacyjne oraz modernizacyjne. Przebudowa lokalu miała nastąpić na koszt najemcy. J. K. (2), który w dacie zawarcia umowy najmu był współwłaścicielem nieruchomości, zbył swoje udziały na rzecz A. K., który następnie część z tych udziałów darował swojej córce – S. K.. J. C. dokonał przebudowy i remontu lokalu będącego przedmiotem najmu. Pismem z dnia 7 czerwca 1993 r. A. K., działając jako pełnomocnik współwłaścicieli, z uwagi na zaleganie przez J. C. z zapłata czynszu za okres 3 miesięcy, wypowiedział mu umowę najmu ze skutkiem na 10 czerwca 1993 r. Ostatecznie powód został usunięty z wynajmowanego lokalu w dniu 17 czerwca 1993 r. J. C. domagał się od pozwanych zwrotu poniesionych przez niego kosztów remontu lokalu. Pozwani odmówili mu jednak pokrycia tej należności.

W toku postępowania I C 3557/00 wartość nakładów poczynionych przez powoda na sporny lokal ustalił biegły sądowy z dziedziny budownictwa lądowego i kosztorysowania obiektów budowlanych na kwotę 319.210,00 zł.

Dowód: umowa najmu (k. 7-9 akt I C 3557/00), uzasadnienie wyroku z dnia 29.04.2005 r. (k.. 447-453 akt I C 3557/00), opinia biegłego (k. 288-344 akt I C 3557/00).

Sprawa zawisła przed Sądem Okręgowym w Poznaniu pod sygn. I C 3557/00 dotyczyła roszczenia o zapłatę kwoty 526.045,00 zł z tytułu nakładów poczynionych przez najemcę na wynajmowaną nieruchomość. Pozwani S. S. i A. D. (1) złożyli w Sądzie Okręgowym w Poznaniu w imieniu powoda pozew w tej sprawie przeciwko pozwany: A. K., S. K., H. G. i L. W.. Odpowiedź na pozew została pełnomocnikom powoda doręczona na pierwszej rozprawie, tj. 7 lutego 2001 r. W w/w piśmie procesowym pozwani podnieśli zarzut przedawnienia roszczenia powoda wskazując, że zwrot spornego przedmiotu najmu nastąpił w dniu 17 czerwca 1993 r., a zatem roczny termin przedawnienia roszczeń najemcy przeciwko wynajmującemu o zwrot nakładów na rzecz już upłynął, a roszczenie tym samym uległo przedawnieniu. Reprezentujący wówczas powoda A. D. (1) i S. S. już na pierwszej rozprawie przedstawili argumentację przeciwną do stanowiska pozwanych, odwołując się do orzecznictwa Sądu Najwyższego i Sądów Apelacyjnych, wskazując, że w sprawie I C 3557/00 nie zaczął w ogóle biec termin przedawnienia roszczeń powoda względem pozwanych, bowiem nie nastąpił zwrot lokalu. Od kilku lat toczyło się postępowanie o przywrócenie powodowi posiadania spornego lokalu. Sąd Okręgowy w Poznaniu, przed którym zawisła sprawa I C 3557/00 kontynuował postępowanie dowodowe.

Pełnomocnicy powoda w toku postępowania reprezentowali go osobiście na kolejnych terminach rozpraw jak również składali w jego imieniu pisma procesowe, zawierające jego stanowisko i wnioski dowodowe.

Wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2005 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie I C 3557/00 oddalił powództwo J. C. i zasądził od niego na rzecz pozwanych kwotę 39.080 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Na terminie rozprawy, na którym ogłoszono wyrok, powód obecny był osobiście.

W uzgodnieniu z powodem pozwani A. D. (1) i S. S. w dniu 23 maja 2005 r. sporządzili apelację od wyroku Sądu z dnia 29 kwietnia 2005 r. , wnosząc jednocześnie o zwolnienie powoda od kosztów sądowych w zakresie wpisu od apelacji. Do apelacji załączono oświadczenie o stanie rodzinnym i majątkowym powoda, które on własnoręcznie podpisał. Nadto pismem z dnia 12 czerwca 2005 r. powód, w wykonaniu wezwania Sądu, udzielił szczegółowych informacji odnośnie swojego zatrudnienia, wykształcenia i doświadczenia zawodowego. Postanowieniem z dnia 22 czerwca 2005 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił wniosek powoda o zwolnienie go od kosztów sądowych. Na powyższe postanowienie pełnomocnicy powoda w dniu 7 lipca 2005 r. złożyli zażalenie, które postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22 lipca 2005 r. zostało oddalone.

Zarządzeniem z dnia 19 sierpnia 2005 r. doręczonym A. D. (1) w dniu 29 sierpnia 2005 r. wezwano powoda do uiszczenia opłaty od apelacji w kwocie 27.902,30 zł w terminie 7 dni pod rygorem jej odrzucenia. Pozwani A. D. (1) i S. S. pismami z dnia 30 sierpnia 2005 r. zawiadomili powoda o rozstrzygnięciu Sądu z dnia 22 lipca 2005 r. i wezwaniu do uiszczenia opłaty od apelacji oraz terminie wykonania tej czynności.

Po konsultacji z powodem, pismem z dnia 5 sierpnia 2005 r. S. S. i A. D. (1) złożyli w imieniu powoda kolejny wniosek o zwolnienie go od kosztów sądowych w zakresie apelacji, uzasadniając, iż od czasu złożenia poprzedniego wniosku zaistniało szereg nowych okoliczności faktycznych istotnych dla oceny sytuacji majątkowej powoda. Do wniosku pełnomocnicy załączyli dostarczoną im przez powoda , prowadzoną przez niego korespondencję z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Urzędem Skarbowym, rachunki za energię elektryczną.

Postanowieniem z dnia 7 września 2005 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił wniosek powoda o zwolnienie go od kosztów sądowych i odrzucił apelację. W dniu 21 września 2005 r. pełnomocnicy powoda zaskarżyli w/w postanowienie Sądu. W dniu 15 listopada 2005 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu odrzucił zażalenie powoda. S. S. i A. D. (1) wnieśli zażalenie na postanowienie z dnia 15 listopada 2005 r. Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2006 r. uwzględniono ich zażalenie i uchylono postanowienie Sadu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 15 listopada 2005 r., oddalając jednocześnie zażalenie powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 7 września 2005 r. Wyrok z dnia 29 kwietnia 2005 r. stał się więc prawomocny w dniu 31 stycznia 2006 r.

Dowód: pozew (k.1-4 akt I C 3557/00), odpowiedź na pozew (k. 83-88 akt I C 3557/00),protokół z rozprawy z dnia 07.02.2014 r. (k. 99), protokół z rozprawy z dnia 29.04.2005 r. (k. 441 akt I C 3557/00), wyrok z dnia 29.04.2005 r. (k. 442 akt I C 3557/00), apelacja z załącznikami (k. 461-466 akt I C 3557/00), oświadczenie powoda (k. 471-472 akt I C 3557/00), postanowienie z dnia 22.06.2005 r. (k. 474-475 akt I C 3557/00), zażalenie z dnia (...).2005 r. (k. 478-480 akt I C 3557/00), postanowienie z dnia 22.07.2005 r. (k. 483 akt I C 3557/00), pisma pozwanych z dnia 30.08.2005 r. wraz z dowodami nadania (k. 556-559), wniosek o zwolnienie od kosztów z załącznikami (k. 490-503 akt I C 3557/00), postanowienie z dnia 07.09.2005 r. (k. 504-505 akt I C 3557/00), zażalenie z dnia 20.09.2005 r. (k. 509-511 akt I C 3557/00), postanowienie z dnia 15.11.2005 r. (k. 521 akt I C 3557/00), zażalenie z dnia 28.11.2005 r. (k. 526-529 akt I C 3557/00), postanowienie z dnia 31.01.2006 r. (k. 531-532 akt I C 3557/00), zeznania powoda J. C. (k. 683-688), zeznania pozwanego A. D. (1) (k. 688-692), zeznania pozwanego S. S. (k. 692-695).

W dniu 14 września 2009 r. powód wniósł do Sądu Okręgowego w Poznaniu skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia – wyroku z dnia 29 kwietnia 2005 r. zapadłego w sprawie I C 3557/00. Prawomocnym postanowieniem z dnia 12 listopada 2009 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu odrzucił skargę powoda.

Powód nie udzielił żadnemu z pozwanych pełnomocnictwa do reprezentowania go w w/w sprawie.

Dowód: skarga (k.555-557 akt I C 3557/00), postanowienie z dnia 12.11.2009 r. (k. 576-579 akt I C 3557/00), zeznania powoda J. C. (k. 683-688), zeznania pozwanego A. D. (1) (k. 688-692), zeznania pozwanego S. S. (k. 692-695).

Pismem z dnia 6 lipca 2010 r. J. C. wniósł do Sądu Okręgowego w Poznaniu pozew przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Okręgowego w Poznaniu o zapłatę kwoty 928.000 zł tytułem odszkodowania za szkodę wyrządzoną mu niezgodnym z prawem zachowaniem Sądu polegającym na pozbawieniu powoda możliwości obrony swoich praw. Prawomocnym wyrokiem z dnia 15 lipca 2011 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie I C 1823/10 oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powód nie udzielił żadnemu z pozwanych pełnomocnictwa do reprezentowania go w w/w sprawie.

Dowód: pozew z dnia 06.07.2010 r. (k.150-157), wyrok z dnia 15.07.2011 r. (k.158), zeznania powoda J. C. (k. 683-688), zeznania pozwanego A. D. (1) (k. 688-692), zeznania pozwanego S. S. (k. 692-695).

Pozwany S. S. reprezentował powoda J. C. jako pełnomocnik w innych prowadzonych na jego zlecenie sprawach, nie związanych z nieruchomością położoną w P. przy ul. (...). Z tego powodu J. C. często spotykał się ze S. S. w prowadzonej przez niego kancelarii adwokackiej, gdzie pracował także pozwany A. D. (1).

Dowód: zeznania powoda J. C. (k. 683-688), zeznania pozwanego A. D. (1) (k. 688-692), zeznania pozwanego S. S. (k. 692-695).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów urzędowych i prywatnych przedłożonych przez strony oraz dokumentów znajdujących się w aktach sprawy I C 3557/00 i I C 193/01 Sądu Okręgowego w Poznaniu Wydziału I Cywilnego. Dokumenty prywatne przedłożone przez strony stanowiły dowód tego, że osoby, które je podpisały złożyły oświadczenia zawarte w tych dokumentach (zgodnie z art. 245 k.p.c.). Większość powyższych dokumentów załączona została do akt sprawy w odpisie potwierdzonym za zgodność z oryginałem przez pełnomocników stron trybie art. 129 § 2 k.p.c. Prawdziwość powyższych dokumentów nie była kwestionowana przez strony, a Sąd nie znalazł podstaw by czynić to z urzędu. Część dokumentów miała charakter dokumentów urzędowych i zgodnie z art. 244 § 1 k.p.c. stanowiły one dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone.

Ponadto Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zeznań powoda J. C. (k. 683-688) i pozwanych: A. D. (1) (k. 688-692) i S. S. (k. 692-695). Zeznania stron stanowiły w większości powtórzenie stanowisk stron przedstawionych wcześniej w pismach procesowych. Oceniając te zeznania Sąd miał na uwadze fakt, że strony są bezpośrednio zainteresowane rozstrzygnięciem jakie zapadnie w niniejszej sprawie. Z tego względu do zeznań tych należało podejść z dużą ostrożnością.

Zeznania powoda J. C. Sąd uznał za wiarygodne i uczynił je podstawą dla ustaleń faktycznych, w części w jakiej znalazły one potwierdzenie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym z dokumentami oraz zeznaniami pozwanych. W szczególności Sąd dał wiarę zeznaniom, w którym powód potwierdził, że: samodzielnie wytoczył powództwo w sprawie I C 193/01, udzielił pozwanym ad. 1 i 2 pełnomocnictwo do reprezentowania go w sprawie I C 3557/00, środki pieniężne na finansowanie postępowania w sprawie I C 3557/00 otrzymał od J. K. (1) w kwocie 80.000 zł, z których część – w kwocie 30.000 zł przeznaczył na inne wydał niż koszty postępowania w sprawie I C 3557/00, wiedział, o tym, że zobligowany jest do uiszczenia opłaty od apelacji od wyroku z dnia 29 kwietnia 2005 r., wiedział także o kierowaniu przez pozwanych kolejnych wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych i zażaleń na odmowne rozstrzygnięcia sądu. Natomiast Sąd nie uznał za wiarygodne zeznań powoda w części, w której wskazał on, że: to za namową pozwanych ad. 1 i ad. 2 cofnął pozew w sprawie I C 193/01, że pozwani nie poinformowali go o stopniu ryzyka związanego z zarzutem przedawnienia w sprawie I C 3557/00, że pełnomocnictwo udzielone przez powoda pozwanym w sprawie I C 3557/00 rozciągało się na inne postępowania dotyczące spornej nieruchomości, w szczególności na postępowanie w sprawie stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia oraz na sprawę o odszkodowanie od Skarbu Państwa oraz, że pozwani udzielali mu porad prawnych w ramach tego pełnomocnictwa w/w sprawach. Zeznania powoda w tym zakresie pozostawały w sprzeczności z innymi dowodami

zgrupowanymi w sprawie, nadto były wewnętrznie niespójne, nielogiczne (powód wielokrotnie sam sobie zaprzeczał) i w dużej mierze miały charakter prywatnych ocen powoda, do których ma on prawo, ale które nie były przedmiotem oceny dokonywanej przez Sąd.

Zeznania pozwanych A. D. (1) i S. S. Sąd uznał za wiarygodne, albowiem były one wewnętrznie spójne, w sposób obszerny, precyzyjny, a jednocześnie logiczny i zgodny z zasadami doświadczenia życiowego opisywały okoliczności i przebieg współpracy pozwanych i powoda w związku ze sprawą I C 3557/00. Nadto korespondowały z innymi dowodami przeprowadzonymi w postępowaniu, w szczególności z dokumentami zgromadzonymi w aktach I C 3557/00 i I C 193/01.

Na rozprawie w dniu 25 sierpnia 2014 r. Sąd oddalił wnioski stron o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków M. G., P. Ł., albowiem okoliczności, których zeznania tych świadka miały dotyczyć nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Na tejże rozprawie Sąd oddalił także wnioski powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny budownictwa na okoliczność ustalenia wartości nakładów poczynionych przez powoda na lokal położony w P. przy ul. (...) oraz biegłego z dziedziny bankowości na okoliczność wysokości straty finansowej powoda, uznając je za zbędne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd oddalił również wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z akt karnych zgłoszony przez powoda na rozprawie w dniu 25 sierpnia 2014 r., albowiem był on spóźniony, nieprecyzyjny a nadto okoliczności, których postępowanie karne dotyczyło nie miały znaczenia dla meritum sprawy.

Sąd oddalił wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z dokumentów i nagrań przedłożonych na rozprawie w dniu 25 sierpnia 2014 r. uznając go za spóźniony.

Zgodnie z treścią art. 207 § 6 k.p.c. sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Żadna z powyższych okoliczności nie miała miejsca w przedmiotowej sprawie. Z oświadczenia pełnomocnika powoda złożonego na rozprawie w dniu 25 sierpnia 2014 r. wynika, że powód dowodem tym dysponował już wcześniej, a jego zgłoszenie na rozprawie podyktowane było jedynie względami obranej taktyki procesowej. Nadto okoliczności, których powołany dowód dotyczył zostały już w sposób jednoznaczny ustalone w toku postępowania przy pomocy innych dowodów przedstawionych przez strony, w szczególności przez dokumenty zawarte w aktach I C 3557/00, I C 193/01 oraz przedłożone do akt niniejszej sprawy. Przeprowadzanie dalszych dowodów na w/ w okoliczności w żaden sposób nie mogło przyczynić się do obalenia dokonanych w oparciu o przywołane dokumenty ustaleń.

Sąd zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie bezspornym było, że strony niniejszego procesu w sprawie zawisłej przed Sądem Okręgowym w Poznaniu I C 3557/00 o zapłatę z powództwa J. C. przeciwko A. K., S. K., H. G. i L. W., łączył stosunek zobowiązaniowy, wynikający z udzielonych pozwany A. D. (1) i S. S. – czynnym adwokatom – pełnomocnictw do reprezentowania w powyższej sprawie powoda. Sprawa o zapłatę zakończyła się ostatecznie prawomocnym rozstrzygnięciem sądu pierwszej instancji, które było niekorzystne dla powoda.

Powód w niniejszej sprawie domaga się od pozwanych zapłaty kwoty 1.295.125,00 zł tytułem odszkodowania za nienależyte wykonania przez pozwanych ad. 1 i ad. 2 zobowiązania wynikającego z łączącej strony umowy zlecenia do reprezentowania powoda w sprawie zwrotu nakładów poczynionych przez powoda na nieruchomości położoną w P. przy ul. (...).

Jako podstawę prawną swojego roszczenia wobec pozwanych A. D. (1) i S. S. powód wskazał art. 471 k.c. w zw. z art. 472 k.c.

Zgodnie z art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W polskim systemie prawnym odpowiedzialność kontraktowa jest oparta zasadniczo na domniemanej winie dłużnika. Dłużnik, którego obciąża domniemanie winy, może doprowadzić do swej ekskulpacji bądź to przez udowodnienie rzeczywistej przyczyny niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązania, bądź przez wykazanie, iż przy wykonywaniu zobowiązania dołożył należytej staranności, a więc że nie doprowadził do powstania szkody w sposób zawiniony.

Jednakże samo wykazanie, iż strona niewykonała zobowiązania lub też wykonała je, ale w sposób nienależyty, nie powoduje automatycznie powstania odpowiedzialności odszkodowawczej. Do powstania odpowiedzialności z tego tytułu niezbędne jest bowiem łączne spełnienie trzech przesłanek, a mianowicie:

- 1/ musi zaistnieć zdarzenia, z którym system prawny łączy czyjś obowiązek naprawienia szkody,
- 2/ musi powstać szkoda,
- 3/ musi zaistnieć adekwatny związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem, a szkodą.

Wszyscy pozwani w przedmiotowej sprawie podnieśli zarzut przedawnienia roszczenia powoda. Przed rozstrzygnięciem merytorycznych przesłanek żądania powoda należało zatem rozważyć zasadność zarzutu przedawnienia.

W ocenie Sądu zarzut ten okazał się niezasadny z jednym wyjątkiem, o którym poniżej.

Istota przedawnienia polega na tym, że po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, powołując się na upływ tego czasu (art. 117 § 2 k.c.). Zgodnie z treścią art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Skoro w stosunku do roszczeń z tytułu niewykonania umowy zlecenia ustawodawca nie przewidział szczególnej regulacji w zakresie przedawnienia, przyjęć należy, iż roszczenia te przedawniają się na zasadach ogólnych, tj. wynikających z art. 118 k.c.

Pozwani stanęli na stanowisku, iż termin przedawnienia dla roszczenia powoda będącego przedmiotem niniejszego postępowania wynosi 3 lata, bowiem powód jest przedsiębiorcą, który zawarł umowę zlecenia w związku z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą z innymi przedsiębiorcami - z pozwanymi ad. 1 i ad. 2. Sąd nie podzielił poglądu pozwanych.

W ocenie Sądu pozwani nie wykazali, aby powód na dzień wniesienia pozwu nadal prowadził działalność gospodarczą i był przedsiębiorcą. Analiza zgromadzonego materiału dowodowego wskazuje, że powód prowadził działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży towarów w sklepie do 1995 r., a następnie w 2000 r. rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w zupełnie odrębnej dziedzinie - w zakresie pośrednictwa finansowego, którą zakończył w 2011 r. Zatem na dzień wydania wyroku powód nie prowadził działalności gospodarczej i nie był przedsiębiorcą. Jednocześnie zauważyć należy, iż roszczenie objęte niniejszym postępowaniem związane jest z prowadzeniem przez powoda działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży towarów w sklepie, której to działalności powód zaprzestał wykonywać już w 1995 r. Natomiast, w myśl utrwalonego w orzecznictwie poglądu, kluczowym dla ustalenia czy właściwego terminu przedawnienia roszczenia jest jego kwalifikacja z punktu widzenia jego związku z określonym rodzajem działalności, prowadzonej przez wierzyciela. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie III CKN 28/01 stwierdził, że: „pojęcie roszczenia, rozumianego, jako prawnie gwarantowana możliwość żądania od określonej osoby oznaczonego działania, wiąże regulację art. 118 k.c. in fine z osobą wierzyciela i do niego należy

odnosić użyte w nim pojęcie "związane z prowadzeniem działalności gospodarczej" (por. wyrok SN z 10.10.2003 r., II CK 113/02, OSP 2004/11/141, uchwała SN z 11.06.1992 r., III CZP 64/92, OSNC 1992/12/225).

Reasumując powyższe rozważania Sąd uznał, iż roszczenie powoda objęte niniejszym postępowaniem przedawnia się z wpływem 10-letniego terminu.

Przechodząc do analizy merytorycznych podstaw żądania pozwu stwierdzić należy, że powoda i pozwanych A. D. (1) i S. S. w sprawie I C 3557/00 łączyło pełnomocnictwo procesowe, a więc umowa cywilna. Zgodnie z art. 750 k.c. do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu, a więc art. 734 i nast. k.c. Umowa z klientem nie jest umową rezultatu a umową starannego działania (orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Lublinie sygn. akt I ACa 383/08). Obowiązkiem adwokata jest profesjonalne prowadzenie sprawy - nie zaś zapewnienie pozytywnego wyniku sprawy dla swego klienta. Oznacza to, że pozwani udzielając porad prawnych i reprezentując powoda w sprawie o zapłatę mieli obowiązek zachowania należytej staranności w zakresie zawartej ze swym klientem umowy.

Powód zdarzeń skutkujących wyrządzeniem mu szkody upatrywał w niedochowaniu przez pozwanych ad. 1 i ad. 2 należytej staranności w wypełnianiu obowiązków wynikających z łączącego strony pełnomocnictwa, w szczególności powód zarzucił pozwany:

1. zaniechanie określenia ryzyka podniesienia przez pozwanych w sprawie I C 3557/00 zarzutu przedawnienia i zaniechanie jego uwzględnienia przy podejmowaniu decyzji o cofnięciu pozwu w sprawie I C 193/01,
2. brak informowania powoda o wynikach postępowań o zwolnienia od kosztów sądowych w sprawie I C 3557/00 i spowodowanie niemożności uiszczenia przez powoda opłaty od apelacji w tej sprawie,
3. brak informowania o przysługiwaniu powodowi prawa do wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem i jej przesłankach, a w konsekwencji do pozbawienia powoda prawa do skorzystania z tego środka z uwagi na zakończenie postępowania I C 3557/00 na etapie pierwszoinstancyjnym.

W ocenie Sądu powód nie wykazał jednak zaistnienia któregośkolwiek w/w zdarzeń ani ich związku przyczynowego z powstaniem szkody.

Bezspornym w niniejszej sprawie było, że roszczenie powoda o zapłatę nakładów poczynionych na nieruchomości położona w P. przy ul. (...) było przedmiotem postępowania o sygnaturze I C 193/01 prowadzonego przez Sad Okręgowy w (...), które to postępowanie zostało przez powoda samodzielnie zainicjowane. Jednocześnie powód twierdził, że o fakcie wytoczenia tego powództwa poinformował pozwanych A. D. (1) i S. S., którzy polecali mu cofnięcie pozwu w tej sprawie, argumentując, że pozew złożony przez profesjonalistów będzie skuteczniejszy. Powód nie przedstawił jednak na poparcie swoich twierdzeń w tym zakresie żadnych dowodów, natomiast zgodnie z dyspozycją art. 6 k.c. to na nim, jako na stronie wywodzącej z powyższej okoliczności skutki prawne, ciążył taki obowiązek. Pozwani A. D. (1) i S. S. stanowczo zaprzeczyli, aby powód kiedykolwiek informował ich o tym fakcie. Tym bardziej nigdy nie polecali mu czy nie sugerowali cofnięcia przez powoda pozwu w tej sprawie. Argumentacja powoda jest sprzeczna także z logiką i zasadami doświadczenia życiowego, bowiem powód złożył oświadczenie o cofnięciu pozwu w dniu 9 lutego 2001 r., a zatem ponad dwa miesiące po wytoczeniu powództwa w sprawie I C 3557/00. Doświadczenie życiowe zaś wskazuje, że żaden profesjonalny pełnomocnik nie dopuściłby do sytuacji, że przed sądem zawisły dwie sprawy o to samo roszczenie, ryzykując tym samym odrzucenie pozwu.

Sąd zważył nadto, że z akt sprawy I C 193/01 wynika jednoznacznie, że sprawa zakończyła się nie na skutek cofnięcia pozwu lecz wskutek prawomocnego zarządzenia Sądu z dnia 7 lutego 2001 r. o zwrocie pozwu z uwagi na nieuiszczenia przez powoda opłaty od pozwu. Zatem brak jest związku pomiędzy oświadczeniem powoda z dnia 9 lutego 2001 r. o cofnięciu pozwu a ewentualną szkodą powoda, bowiem zakończenie postępowania w sprawie I C 193/01 nastąpiło wobec nie uzupełnienia w terminie braków formalnych pozwu.

Nadto, nawet gdyby przyjąć, że pozwani nakłonili czy też polecili powodowi cofnąć pozew w sprawie I C 193/01, to od tego zdarzenia upłynęło już ponad 10 lat, a zatem roszczenie powoda o odszkodowane z tego tytułu uległo przedawnieniu, na podstawie art. 118 k.c.

Za niezasadne i niewykazane zarazem Sąd uznał twierdzenia powoda, iż pozwani S. S. i A. D. (1) zaniechali oszacowania ryzyka podniesienia w sprawie I C 3557/00 zarzutu przedawnienia. Z zeznań samego powoda jak i pozwanych wynika, że zdawali oni sobie sprawę z istnienia ryzyka podniesienia tego zarzutu w postępowaniu w sprawie I C 3557/00, temat ten był także przedmiotem rozmów stron jeszcze przed wytoczeniem powództwa. Pozwani byli przygotowani na podniesienie przez pozwanych zarzutu przedawnienia, opracowali swoje stanowisko w tej kwestii, korzystne dla powoda, poparte także stosownym orzecznictwem i analiza prawną. O powyższym świadczy fakt zaprezentowania spójnego wyводу w tej kwestii już na pierwszej rozprawie w dniu 7 lutego 2001 r., pomimo doręczenia im odpowiedzi na pozew dopiero na rozprawie. Nadto Sąd rozpoznający sprawę I C 3557/00 nie oddalił powództwa tylko kontynuował postępowanie dowodowe przez kolejne cztery lata.

Kolejnym zaniedbaniem pozwanych, w ocenie powoda, było nieinformowanie go o wynikach postępowań o zwolnienia od kosztów sądowych w sprawie I C 3557/00 i spowodowanie niemożności uiszczenia przez powoda opłaty od apelacji w tej sprawie. Sąd nie podzielił także tego stanowiska powoda. Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym akt sprawy I C 3557/00 oraz zeznań pozwanych i samego powoda prowadzi do wniosku, iż J. C. wiedział o konieczności uiszczenia opłaty od apelacji, był również na bieżąco informowany przez pełnomocników o podejmowanych przez nich działaniach zmierzających do zwolnienia powoda z tego obowiązku. Był także świadomy skutków prawnych nieuregulowania tej opłaty.

Sąd zważył, że zeznania samego powoda w tej kwestii są niespójne, wręcz sprzeczne. Na początku zeznań powód stwierdza, że „nie było takiego momentu, abym miał jakiś czas do opłacenia apelacji po zakończeniu postępowania w sprawie wniosków o zwolnienie od kosztów.” W kolejnej części twierdzi jednak, że „o tym, że apelację trzeba opłacić, dowiedziałem się 3 dni przed upływem terminu”. Nadto z zeznań samego powoda wynikało, że posiadał on środki na pokrycie opłaty od apelacji, bowiem J. K. (1) na pokrycie kosztów postępowania przekazał 80.000 zł, z których na potrzeby postępowania przed sądem I instancji wykorzystano 49.000 zł, a kwotą 30.000 zł powód dysponował osobiście i przeznaczył ją na inne cele niż koszty postępowania I C 3557/00.

Powód był obecny na rozprawie w dniu ogłoszenia wyroku – 29 kwietnia 2005 r. Zatem już wówczas dowiedział się o negatywnym dla niego rozstrzygnięciu, a chcąc się od niego odwołać musiał liczyć się z koniecznością poniesienia związanych z tym kosztów. Pozwani sporządzając wnioski o zwolnienie powoda od kosztów postępowania w zakresie opłaty od apelacji jak również zażalenia na negatywne dla powoda rozstrzygnięcia sądu, informowali go na bieżąco o wynikach tych działań jak również konsultowali z nim dalsze kroki. Wskazują na to własnoręcznie napisane przez powoda oświadczenia, dotyczące jego sytuacji majątkowej i finansowej, które pozwani dołączali do pism procesowych oraz dokumenty – korespondencja powoda z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych i Urzędem Skarbowym, rachunki za zużycie energii elektrycznej, które powód sam dostarczał pozwany. Powód i pozwani pozostawali w stałym kontakcie telefonicznym jak również spotkali się w kancelarii pozwanych. W pewnym momencie nie mogąc się z powodem skontaktować poinformowali go także na piśmie o treści postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 22 lipca 2005 r. i obowiązku uiszczenia opłaty od apelacji w terminie do dnia 5 września 2005 r.

Również działania podejmowane przez pozwanych w sprawie I C 3557/00 po wydaniu wyroku wskazują, że zachowali oni należyłą staranność wynikającą z wykonywanego przez nich zawodu i łączącej strony umowy.

Pozwani w celu zapewnienia powodowi maksymalnie długiego czasu na zgromadzenie środków na opłacenie apelacji, dwukrotnie złożyli wniosek o zwolnienie powoda od kosztów sądowych w zakresie opłaty od apelacji, uwzględniając wszystkie nowe okoliczności przez niego podniesione, od każdego negatywnego dla powoda rozstrzygnięcia w tej kwestii składali zażalenie, dzięki czemu mógł również w tej kwestii wypowiedzieć się

Sąd II Instancji. Od dnia wydania wyroku, tj. 29 kwietnia 2005 r. do dnia doręczenia pozwanym odpisu postanowienia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22 lipca 2005 r. wraz z wezwaniem do uiszczenia opłaty od apelacji, tj. do dnia 29 sierpnia 2005 r. upłynęły cztery miesiące, w trakcie których powód mógł pozyskać środki na uregulowanie kosztów sądowych.

Oceniając stanowisko powoda w tym zakresie należało także wziąć pod uwagę doświadczenie powoda wynikające z uczestnictwa w innych postępowaniach sądowych. Powód wiedział o tym, że zasadą postępowań sądowych w sprawach cywilnych jest odpłatność, a tylko wyjątkowo sąd podejmuje czynności bez uiszczenia stosownej opłaty przez stronę. Nadto brak było podstaw do założenia, że samo złożenie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych gwarantuje uzyskanie pozytywnego rezultatu. Zatem twierdzenia J. C. o braku wiedzy w tym zakresie Sąd ocenił jako nieracjonalne i niewiarygodne i złożone wyłącznie na potrzeby tego postępowania.

Powód zarzucił także pozwanym, że nie poinformowali go, że przysługuje mu prawo do wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem, nie podali mu jakie są przesłanki wytoczenia tej skargi i w konsekwencji pozbawili go prawa do skorzystania z tego środka z uwagi na zakończenie postępowania I C 3557/00 na etapie pierwszoinstancyjnym.

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia sądu. Nie stanowi zatem zwykłego etapu postępowania w sprawie o zapłatę. Pozwani uzyskali od powoda pełnomocnictwo do reprezentowania go tylko w sprawie o zapłatę przeciwko A. K., S. K., H. G. i L. W.. Powód nie udzielił pozwanym ad. I ad. 2 pełnomocnictwa do reprezentowania go w sprawie o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jak również w sprawie o odszkodowanie od Skarbu Państwa. Pozwani A. D. (3) i S. S., prowadząc sprawę I C 3557/00, byli skoncentrowani na uzyskaniu korzystnego dla powoda rozstrzygnięcia tego procesu, co w świetle argumentacji pozwanych odnośnie zarzutu przedawnienia roszczenia powoda i obszernego materiału dowodowego zgromadzonego w toku ponad czteroletniego procesu, było prawdopodobne i uzasadnione, nie zaś na potencjalnym, ewentualnym postępowaniu o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku i postępowaniu o odszkodowanie od Skarbu Państwa.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że powodem odrzucenia apelacji i zakończenia sprawy I C 3557/00 na etapie wyroku sądu I instancji było nieuiszczenie przez powoda opłaty od apelacji a nie jej niewywidzenie. Za mało prawdopodobną i sprzeczną z zasadami doświadczenia życiowego należało uznać argumentację powoda, iż wiedząc o skutkach, jakie pociąga za sobą niezaskarżenia wyroku sądu I instancji dla możliwości zainicjowania postępowania o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, powód uiściłby opłatę od apelacji. Powód wielokrotnie w zeznaniach podkreślał, że przyczyną nieuiszczenia przez niego opłaty od apelacji był brak środków finansowych i brak realnej możliwości ich zdobycia.

Reasumując, w ocenie Sądu powód w niniejszej sprawie nie wykazał zaistnienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanych ad. 1 i ad. 2, uregulowanych w art. 471 k.c. w zw. z art. 472 k.c. Dowody przedstawione przez powoda w toku postępowania nie pozwoliły na przyjęcie, że pozwani A. D. (1) i S. S. świadcząc usługę reprezentowania powoda w sprawie o zwrot nakładów poczynionych przez niego na nieruchomości położoną w P. przy ul. (...), dopuścili się uchybień i nie zachowali należytej staranności związanej z wykonywanym przez nich zawodem. Z uwagi na wymóg łącznego spełnienia wszystkich przesłanek generujących odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanych wobec niewykazania zaistnienia jednej z nich – wystąpienia zdarzenia generującego szkodę powoda, bezcelowym i zbędnym było badanie czy pozostałe przesłanki, tj. szkoda oraz adekwatny związek przyczynowy wystąpiły w niniejszej sprawie.

Podstawa prawna odpowiedzialności pozwanych Towarzystwa (...) S.A. w W. oraz (...) sp. z o. o. w W. uregulowana została w art. 805. § 1 k.c. Zgodnie z tą regulacją przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę.

Pozwane zakłady ubezpieczeń objęły obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej adwokatów za szkody wyrządzone w następstwie działania lub zaniechania ubezpieczonego, w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej, podczas wykonywania czynności adwokata.

Powód nie wykazał, iż pozwani S. S. i A. D. (1) dopuścili się zaniedbania w związku z reprezentowaniem powoda w sprawie o zwrot nakładów poczynionych przez niego na nieruchomości położoną w P. przy ul. (...), a zatem nie wykazał, że nastąpiło zdarzenie powodujące szkodę, a tylko takie działanie lub zaniechanie pozwanych ad. 1 i 2 aktywowało odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanych zakładów, na podstawie art. 805 k.c.

W tym stanie rzeczy z przyczyn wskazanych i opisanych wyżej orzeczono jak w punkcie 1 wyroku.

W punkcie 2 wyroku Sąd obciążył kosztami sądowymi powoda w zakresie dotychczas przez niego poniesionym, a w pozostałym zakresie obciążył nimi Skarb Państwa, wobec zwolnienia powoda z konieczności uiszczania kosztów sądowych powyżej kwoty 10.000 zł, na podstawie art. 102 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (DZ. U. z 2010 r., nr 90, poz. 594 z późn. zm.).

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł w punkcie 3 wyroku, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1348 ze zm.), zasądzając od powoda na rzecz każdego z pozwanych kwotę 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów wynagrodzenie pełnomocnika oraz opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa..

SSO Renata Wardzińska - Kołb